

Bojkot izbora? Nije dovoljno! (2012)

Bojkot izbora ne mora biti znak apatije i depolitizacije stanovništva, kako bi hteli da nas ubede cinični liberali i socijaldemokrate, jer osim pasivnog bojkota postoji i aktivni bojkot. Aktivni bojkot je svesno odbacivanje ne samo parlamentarnog sistema, već i države koja je uvek i svuda predstavnik, dobrotvor i policajac vladajućih klasa. Aktivni bojkot izbora pokazuje značaj samoaktivnosti i samooslobođenja kroz borbu, afirmiše direktnu akciju i solidarnost.

Bojkot izbora nije dovoljan, moramo se organizovati i boriti. Kroz udruživanje u organizacije u kojima naše promišljanje, energija i aktivnosti mogu voditi stvaranju promena, mi se učimo samostalnom delovanju i mišljenju. Znanje ne prethodi iskustvu, već proizilazi iz njega. Ljudi se uče da budu slobodni jedino praktikovanjem slobode. Anarhisti se zalažu za direktnu akciju zbog toga što je to jedini metoda borbe koji može doneti željene ciljeve, i zbog toga što ona aktivno podstiče promenu u onima koji se za svoja prava bore na taj način.

Direktna akcija predstavlja akciju samih ljudi, tj. akciju koju neporedno preduzimaju oni koji su pogođeni nekim problemom. Kroz direktnu akciju ljudi kreiraju svoju sopstvenu borbu, oni su ti koji je vode, koji je organizuju, koji njome upravljaju. Oni ne predaju svoju aktivnost i zadatak samooslobođenja u ruke drugima. Na taj način se učimo upravljanju sopstvenim životom i stvaranju alternativnih, slobodarskih oblika društvene organizacije. Drugim rečima, direktna akcija stvara organe samoaktivnosti (poput zborova, fabričkih komiteta, radničkih saveta itd) koji, da se poslužimo Bakunjinovim rečima, „stvaraju ne samo ideje, već i činjenice same budućnosti“.

Dakle, anarhisti pozivaju na bojkot izbora upravo da bi ohrabрили aktivnost, a ne apatiju. Ali, da bi bojkot izbora bio efikasan, on mora biti u kontekstu klasne borbe – u suprotnom, neizlazak na glasanje je jednako besmislen kao i izlazak na glasanje.

Strah od desnice

Ali, ponovo se javljaju uspaničeni liberali: „Bojkot će pomoći desnici da dobije izbore!“, kažu oni. Sasvim moguće. Međutim, anarhisti ne kažu samo „nemojte glasati“. Mi takođe kažemo i „organizujte se“. Jasno je da mi ne podržavamo apatiju. Kakva bi to bila parlamentarna pobjeda desnice kada bi npr. četvrtina biračkog tela bila naklonjena anarhističkim idejama? Ko bi bio u stanju da vlada u situaciji kada su stotine hiljada ljudi organizovane i spremne na borbu protiv države i kapitalizma? Stoga anarhisti pozivaju ljude ne samo da ne glasaju, već da se umesto toga organizuju i da budu svesni snage koju poseduju kao pojedinci, zajedno sa svojim kolegama, komšijama i ostatkom radničke klase.

Za razliku od političara, narodne mase nije moguće lako kupiti, a istinska promena može biti rezultat jedino organizovanja i borbe za svoja prava. Stvaranjem mreže borbenih samoupravnih organizacija, u mestima gde živimo i na radnim mestima možemo osvojiti ustupke i poboljšanja koja nam niko iz parlamenta nikad ne bi dao. Priča o „manjem zlu“ naravno ne pije vodu, jer sve parlamentarne partije sprovode politiku vladajuće klase i koriste represivni državni aparat za držanje naroda u pokornosti.

Da, ali...

Tu se javljaju i razni levičari koji kažu da „ne treba u potpunosti odbaciti parlamentarnu borbu“ koja može biti iskorišćena kao „propagandno sredstvo“ i slično.

Učešće u parlamentarizmu ima centralizujući učinak na pokrete koji se njime koriste. Parlamentarna borba podstiče dominaciju

lidera nad organizacijom i organizacije nad ljudima koje navodno predstavlja. Umesto samoaktivnosti i samoodređenja radničke klase, vođstvo preuzima kontrolu nad socijalnim borbama. Uskoro počinje zdravo za gotovo da se prihvata da su oni ti koji treba da kreiraju politiku. Predstavnički sistem ostavlja svoj žig na svesti i praksi onih koji ga koriste, kako na pojedincima, tako i na organizacijama.

Postoji tesna povezanost između upotrebljenih sredstava i dobijenih rezultata – buržoazija upravo zbog toga ne podstiče direktnu demokratiju u državi ili na radnim mestima! Jednako kao što je kapitalističko radno mesto organizovano da uz robu i usluge proizvodi proletere i kapital, kapitalistička država je organizovana da štiti i osnažuje vlast manjine. Država, kao ni kapitalističko radno mesto, nije samo puko sredstvo ili neutralno oruđe. Oni su pre svega društvene strukture koje materijalno i ideološki proizvode, osnažuju i štite specifične društvene odnose. Ovi društveni odnosi se temelje na prenošenju moći na druge, pasivnosti i odricanju autonomnog delovanja, prepuštanju vođama da donose odluke umesto nas.

Čini se neverovatnim da bilo ko sa imalo zdravog razuma još uvek može smatrati da je učešće na izborima dobra stvar. Još je Kropotkin, polovinom XIX veka, predvideo da „što više moći socijalisti zadobiju u današnjem buržoaskom društvu i državi, to će pre njihov socijalizam izumreti.“ Od tada je ovo predviđanje nebrojeno puta potvrđeno i to upravo od strane onih koji su zagovarali parlamentarnu borbu – kroz njihovo bedno paktiranje sa vladajućom klasom, gorka razočarenja, ljigavi reformizam i na kraju otrovne izdaje i otvoreno stavljanje u službu sistema.

Marko Đorđević

Tekst je prvobitno objavljen u biltenu Direktna akcija, br 16, od 3. maja 2012.

Bibliografski podaci

Autor	Marko Đorđević
Naslov	Bojkot izbora? Nije dovoljno!
Izdavač	Anarhosindikalistička inicijativa
Godina	2012.